

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

Det här verket har digitaliseringen vid Göteborgs universitetsbibliotek.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.

All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.

This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

ster Graffmans son, Lars Peter, 3 år och 9 månader, af mäffling; åfwen hans lilla dotter, Anna Maria, halftredje år, af dito; Måtaren Gustaf Lundbergs dotter, Sara, 9 dagar, af slag.

I Tyska Församlingen döde Rectorens, Herr Magister Willins dotter, Johanna Cecilia, samt Skorstenfågaren Mäster Zimmermans son, Jo- han Paulus.

I Kronhus-Församlingen födde 2 barn. Döde Unkan, Annika Bonde, 74 år gammal, af twinsot; Soldaten N. Sandberg, af feber; och Spitsmeds Gesällens Carl Wurms doter, 3 år och 1 månad gammal, af frisel. Wigde Note- mästaren vid Brandvakten, Thore Strömberg och Pigan Annika Björckman; Sjömannen Joh. Egenvald och Ingrid Andersdotter.

Kundgbresser.

Uti Handelsmannen Hr. Nils Borelli's hus på Drottninge-gatan försäljs nu och framdeles i Sommar först lax, samt extra godt först bordsmor i glaskoppar för billigt pris.

En trågårds mästare eller någorlunda förfaren trågårds drång, som hade lust åtaga sig trågårds fötsel, åtminstone öfwer sommaren, på en 10 mil härifrån Staden belägen Herre-gård, åstundas nu genast, hvarom närmare underrättelse med- delas här på Langisfa Boktryckeriet.

Wid det hus och gård, som, enligt intimation uti sista Wecko-blad, kommer uti Kongalfs Stad at försäljas nästkommande Lisdag; anmärkes, at de 4 boderne uti nya Magasinet wid sjön äro bå- de ejänlige och brukade til sill-salting.

N:o 18.

Götheborgska Wecko-bladet.

Torsdagen, den 2 Maji, 1765.

Sedan Bohus-län astrarddes år 1658 ifrån Dannemarke til Sverige, var Bohus-slott icke angripet af fiende, förrän vid slutet af Julié månad 1676, då Statthållaren i Norge Gref Ulrich Christian Gulbenlöw kom tågandes fram, at, under förmordan af ringa motstånd i Swea Rikes just den tiden vidt utseende besägenhet, se och vinna det. Riks-Rådet och Gouverneuren i Lännet, Friherre Harald Stake, hade helse är- örat Bohus-län och däröfter använt frits-lug- net på inräntningar för des försvars-stånd. Nu då han redan fylt sina 78 år *, gick han inut Slottet såsom Öfwer-Commandant †. Beläg- ringen uppfades och fullföljdes häftigt, dock wille det ej lyckas med rörelsen ifrån Batterierne på Fontin och flerestädens, och man försökte at trän- ga sig närmare under Slottet. Här jag lot utaf Herr Kongl. Bibliothekarien Gjörwell, at här-
wid

* Föddes 1598. Dödde 1677.

† Commandant war Öfversten Börje Drakenberg, Son of Presidenten härförades Nils Börgesson, om hvilken sistnämnde jag har en liten beskrifning färdig.

wid bruка des ord uti lesvernés beskrifningen öfwer Herr Riks-Rådet och Gouverneuren; så har den gamle Herren, hulpen af andre på hästen, gjort i egen person et utfall med några hundrade Ryttare och bortsagit de Danse, som satt sig i stort antal utanför wind-bryggan, Högebro, och sökte komma öfwer ålswert under helswa fästningen, förföljande fienden ånda til sit läger, hvor på ingen vidare belägring blef utaf.

I hast at säga, kommer det mig före, såsom belägringen näppeligen påstådt i 14 dagar.

Något sådant, som detta, hade man hordt wänka at se uti den beskrifning, som Sal. Prosten Ödman utgivsnit öfwer Bohus-Län. Wärst är at intet ord finnes däröm. Jag går nu at anföra en hop omständigheter, rörande den senare belägringen för Bohus, och det ester en dåröfwer hållen dagbok, som Herr Capiten von Brömsen af wanlig benägenhet welat lemlna mig i handen, och jag icke fönummit vara annorlunda än i andra få handskrifter förmvarad. Jag ser wäl, at här uti mit exemplar några skrif-fel influtit, dem jag allt icke kan rätta: sådant torde kunna se lät nog af någon annan, som har ömnigare tillgång på hjälpmedel. Låt os nu se

Bohus Slotts belägring år 1678.

Maii månad.

Guldenlöws affärd ifrån Bohus, år 1676, funde ej försonas endast igenom Marstrands öfver-gång

sång i det följande året. Som Swenska krigsmagtens styrka tarfwades i Skåne, så war nu tid att försäkra sig om det kåra Bohus-Län och, til den ändan, bruка yttersta magt at rycka ifrån Sveriges Krona Bohus Slott. Ultså stedde en stor tiltrutning år 1678. Guldenlöw kom ur Norge landvägen med sin armee och begynte visa sig den 20 Maji uti de närmast Slottet belägna farliga bergen, Fontin och de flera.

Någre dagar därefter ankom en transport-flotta ifrån Dammemark och Tyskland med åställiga Regementer, som bestego Hisingen at förena sig med Guldenlöw, hvilken imedlertid vrklat sine tilredelser, trots all mans-spillan och all den oron af åske-slagen ifrån Slottet *.

Junii månad.

Öfwersten, Friherre Fridric von Borstell, begaf sig inuti Slottet den 3. och antog Öfwer-befålet, på inhämtad nädig besafning ifrån Hans Kongl. Majestät, som stod i Skåne. Han försögde sig strax at se, huru Commandanten, Öfwerst-Lieutenant Carl Gustaf Frölich widtagit så goda förfatningar därinne på alt sätt, at han icke fann dem behöfva någon forbâring. Han förehöll manskapet deras trohets pligt emot Kungen

S 2

mungen

* Den 2 Junii kommo 7 öfwerbware, som betygat, ålswen som de förut inkomne, at den Norriska arméen ståtade sig werkeligen til 9000, samt den Danse och Tyska til 7000 man. Om så war, röjer alswaret sig så mycket mer ögonstentligt. Ordningen hade wäl sedan kommit til vårt Götheborg.

nungen och upmuntrade dem til et årligt motvärn och vålförhållande emot fienden. Officerarna åter forbundo sig genom ed och skrifstlig försäkran, at icke tänka på någon capitulation, och at den, som ens vågade nämna därrom, skulle handteras såsom stålm och lands förrädare. Han faststälte desutan, i hwad ordning Öfwer-Commentarijapet bör til alla hvar efter annan, på handelse af infallande ledighet.

De belägrande arbetade natt och dag at bygga och plantera, at få fästerne i ordning och närmare spänna ihop med Slottet. Mar de biebro

Den 4. därmed sädige, och som intet accord ville antagas af Wåre, så gjordes, emot astonen, början med et häftigt skjutande ifrån alla batterierne emot Slottet och varade til midnatt. Detta ena bakeriet förstördes utaf en mängd svåra bomb-kulor.

Den 5. i dagningen låt kanon-spelet åter höra sig, som påstod dagen igenom. 143 bomber och 5 stenkast förminkade Slotts-husen och manskapet.

Den 6. åter et häftigt skjutande in til djupa natten*; 132 bomber, däribland många förgistige stink-potter, samt 8 stenkast.

Widare härnast.

* Samma natt fanns nödigt, at ifrån Slottet avbrända Kongälfs Stad, som sedan den flyttades ifrån negden af Castelle-gården, varit på hälften Slotts-holmen innanför Högebro belägen, och kall Kyrkan hafwa stått nära upp vid Slotts-muren, så som mig i detta sgnablick berättas utaf Kyrko herden i Romelanda, Herr Pehr Tranchell, hvilken

Lård Nyhet.

Cancellie-Rådet och Riddaren Herr Johan Ihre läter nu i Upsala trycka en samling af Dialect-ord, som utgöra en liten Volume *. Han har fått en hop sådana ord af utkomne skrifter, och igenom correspondence med flere sine vänner än-

S 3

nu

är kunnig om orten ifrån barndomen. Måt belägringen blef all, fingo Stads folket, i scället för dessa afbrända temter, alleruådigst wederlaga of hwad som ligger längsträkt emellan Fontin och Norsre åf til at åter bygga och bebo; men at holmen skulle ledig och obebygd lemnas, i affige på nödigt utrymme för Slottet. Detta är det nu warande Kongälfs.

Då Gouverneurerne i Lånet ännu residerade uti Bohus, sär man ej tänka at det var på hälften Slottet; Commandanten hade där sit Säte. Där emot var Gouverneurens Residence hus nedre på holmen, weuster om waggen från Slottet, åfven som Staden, innan den afbrändes, låg til höger.

Där Götha åf börjar utsträcka sin högra arm, omgivner hon næ: nände holme, i älde rader åfvebacken fallad, som medest Högebro hänger tilsammman med den nu warande Kongälfs Stad och fasta landet i Norr.

* Somliga torde behöfva den lilla väminnelsen, at med dialect-ord förstas egentligen sådana, som brukas, särdeles på landet, i något väst Län, Härrad eller Sohn, och för dem som bo närmare eller fernerare, dro litet eller intet bekanta. Glossarium Lingue Sueo-Gothice, som vi för omvärt utt Becko-bladet №:o 10, sid. 87, winner, genom synesamt bibråde vid denna af den Högeberömlige Herr Författaren vidtagne onskalt, många för helä Svenska Språket vägiga anmärkningar, i anledning af en sådan riktig och fullständig ordasamling.

nu mera. Salige Urke-Biskopen Eric Benzelius gjorde härtil första början, hvars samling kom til Kongl. Wetenskaps Academien. Herr Cancellie-Nådet och Riddaren tror, at denna upplagan kan stäfva den nyttan, at sedan nu början blifwer gjord, lära åtskillige sedan annotera, hvad de märka här vara utesluter, då det åsven läser blifwa rättat, som af andras mindre aktksamhet kan vara felat.

Korta Stads-nyheter.

Göteborgs Wexel-priset.

Lördagen, den 27 April.

London	- -	90	- -	Dal. K:mt.
Amsterdam	-	80 $\frac{1}{2}$	à 80 $\frac{3}{4}$	M:t K:mt.
Hamburg	- -	86	- -	M:t K:mt.

Onsdagen, den 1 Maji.

London	- -	90	- -	Dal. K:mt.
Amsterdam	-	80 $\frac{1}{2}$	- -	M:t K:mt.
Hamburg	- -	85	- -	M:t K:mt.

Inkomne åro Skepparne William Allan, Peter Lambton och Peter Barker ifrån Köpenhamn med barlast, Olof Skoglund ifrån St. Ubes med salt och win, John Reddie ifrån Köpenhamn

hamn med barlast, Robert Webster ifrån Dändie med dito, och James Ogilvy junior ifrån Eich med dito.

Utgångne åro Skepparne William Taylor til Aberdeen, Donald Edie til Scotland, Nicolaus Fiss til Amsterdam, Mungo Oliphant til Pairth, Thalenius Christman til Kirkcubright, Friedrich Zendell til Liverpool, Ludwig Ribattu til Frankrike, och Petter Akerstedt til Hull, alle med jern och bräder, John Francis til Irland och William Leslie til dito, både med fill.

Bågge Swenska Compagnie-Skeppen, Riks-sens Ständer och Prins Carl, som gingo ifrån Götheborgs Redd den 23 Januar. 1765, och an-lände til Cadix i Spanien den 25 och 26 Febr. hafwa erhållit där en ladning af 646000 svåra Piastrer, och den 12 Martii afseglat därifrån åt Söder. Om alt härvid har sin riktighet, såsom likwäl förvisso berättas, har man här en ny up-täkt uti Swenska Handels-Historien.

Sma Kyrko-tidningar.

Extraordinarie Bataillons Predikanten Herr Magister Peter Betander, Adjuncten, Herr Can-didaten Olof Kierrulf, Adjuncten, Herr Fridric Warenius, hafwa århållit förslag til Capellans lägenheten i Säfve Pastorat.

I Tylla Församlingen döde Handelsmannen Herr Friedrich Wilhelm Stoll, och Kopparlä-garen Herr Wohlfahrtis Son, Johan; samt Anna Lisa Södbeer.

Kund:

Kundgörelser.

Den 18 nästkommande Junii kommer igenom offentligt utrop på Säteriet Ulftorp at försäljas nedannämde ägendormar i Skaraborgs Län och Sparlösa Sökn belägne: Säteriet Ulftorp, i Hemman, med underlydande två treeconde dels Hemman Nå och Nör, 2 och et halft Hemman Frälse, 3 Hemman Skatte-Frälse, och 8 dagswerks torp; på Säteriet Ulftorp, som är wåt bebygd, säs årligen 50 tunnor. Höslag gifwes til 300 stackar. Finnes en watn-qvarn, 5 Rude-dammar, trädgård och tillräckelig Skog. Även kommer på samma auction at särskilt försäljas Säteriet Trætorp, 2 Hemman med 120 tunnors utsäde, och höslag til 100 stackar. Sammaledes Säteriet Skog, i Hemman med underliggande et halft Hemman Nå och Nör och tvåanne dagswerks torp; Säteriet Skog, som är upphindt, har trädgård och tillräckelig Skog. Kunndes om förtällingens betalande vid auction accorderas, då äfven någor del kan få stå inne emot ränta och intekning i ägendormen.

En spärrer-käpp, däruti run-stafven war insluren, har ägaren twifwelsutan hos någon sin wän för en tid sedan qvarlemnad, och önskar så mycket mer at käppen utlefvereras til mig eller på Tryckeriet, emedan den war honom förårad, sasom et minnings-märke utaf en Person, för hvilken han utaf gammalt bär en särdeles agtning. Hos Herr Swen Friedrich Swensson åro nedsatte i Commission Pommerska åpnen til 20 Dal-Silfvermynt trådet eller tunnan.

No 19.

Göteborgska
Seckö-bladet.

Torsdagen, den 9 Maji, 1765.

Bidare om Bohus Slotts belägring,
1678, Junii månad.

Utom oräkneliga kanon-Skott, som under hela belägringen, natt och dag, directe pröswade styrkan i murarne, och häbanester icke upptagas, så framt icke någon utmärkt omständighet gifwer därtill anledning: infommo uti Slottet

Den 7 och 8 *, 138 bomber, 16 glödgade eller eld-kulor, och 40 stenkast, som medtogo alla husen i Slottet, Kyrkan undantagen. Begynnes dock med anlägningen af et nytt batteri ned under Fontin gent emot Högebro, hwarmed continuerades

Den 9 och 10, under det 68 bomber, 30 eld-kulor och 43 stenkast gjorde Slotts batterierne mycken skada.

Den 11 blef fiendens sistnämnda batteri färdige och förde han sin linie fram intil Högebro på preste-berget, wål med otrolig mans-förlust nu som förut, men det war hans föresats at bemå-

* För hvarje dag som utsättes, menas och den påföljande natten.